

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 19.08.2019

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/5783

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ingen lisensfelling i rovviltregionene 6, 7 og 8 i 2019

Miljødirektoratet beslutter å ikke åpne for lisensfelling av brunbjørn innenfor region 6, 7 og 8 i 2019. Bakgrunnen for beslutningen er at bestanden av bjørn fortsatt ligger under bestandsmålet i disse rovviltregionene og det foreligger ikke et bestandsmessig grunnlag for å redusere bestanden eller for å regulere bestandens utbredelse. Det har vært en nedgang i påviste bjørneskader, samt effektive uttak i form av skadefellinger av bjørn i prioriterte beiteområder i løpet av sesongen. Miljødirektoratet viser for øvrig til at dersom det oppstår akutte skadesituasjoner forårsaket av bjørn vil skadefelling av skadegjørende individ kunne vurderes i henhold til gjeldende regelverk.

Bakgrunn

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling etter forskriftens § 10 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Direktoratet viser videre til brev til Miljødirektoratet fra Rovdata datert 15. mai 2019 vedrørende bestandsstatus for gaupe, jerv, ulv og brunbjørn. Av rapporten fremgår det at de nasjonale målene for antall ynglinger av brunbjørn ikke er nådd for regionene 6, 7 og 8.

Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. naturmangfoldloven § 18 og rovviltforskriften § 13. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Kunnskapsgrunnlaget

Vurdering av bestandssituasjonen for brunbjørn:

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Miljødirektoratet viser til beskrivelsen av det Nasjonale

overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, rapport fra Rovdata 15. mai 2019 vedrørende bestandsstatus for gaupe, jerv, ulv og brunbjørn, rapport fra Rovdata mars 2019 vedrørende DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2018 (NINA Rapport 1658), og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. DNA-analyser av innsamlede prøver gjør det mulig å fastslå hvor mange brunbjørner som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanndyr og hunndyr.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ynglinger. Det Nasjonale overvåkningsprogrammet benytter en metode utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), for å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Metoden tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske bjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte binnene føder og hvor gamle de er første gang de føder, samt størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden. I henhold til rapporten fra Rovdata, er det beregnet at det i 2018 ble født mellom 3 og 13 kull i Norge, og at det mest sannsynlig ble født 8 kull.

Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 138 ulike brunbjørner i Norge i 2018, 63 hunnbjørner og 75 hannbjørner. Dette er en liten oppgang sammenliknet med 2017, se tabell 1. Hunnbjørnene ble, i samsvar med tidligere års DNA-undersøkelser, kun påvist i begrensa og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Troms, Trøndelag og Hedmark fylker. Antallet på 138 ulike individer er minimumstall, da en ikke kan gå ut fra at en lykkes i å samle materiale fra samtlige individer i alle områder. Samtidig er det slik at bjørnebestanden i grenseområdene i hovedsak er felles med Sverige. Analyser har vist at opptil halvparten av alle binner som blir påvist i Norge, har sitt viktigste leveområde i Sverige (Bischof m fl. 2015).

Tabell 1. Oversikt over antall brunbjørner registrert i Norge samt antall beregnede ungekull 2012 - 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hannbjørn	76	93	82	75	74	70	75
Hunnbjørn	51	55	54	53	51	55	63
Totalt antall individer	137	148	136	128	125	125	138
Antall ungekull	6	7	6	6	6	7	8

Av de 138 individene som ble påvist i Norge i 2018 er 87 kjent fra før (2005-2017) ved DNA-analyse i enten Norge, Sverige, Finland og/eller Russland. Blant de 138 individene i Norge har 6 av disse med sikkerhet blitt påvist med DNA-analyser i Sverige (4) og Russland (2), i perioden 2005 - 2017.

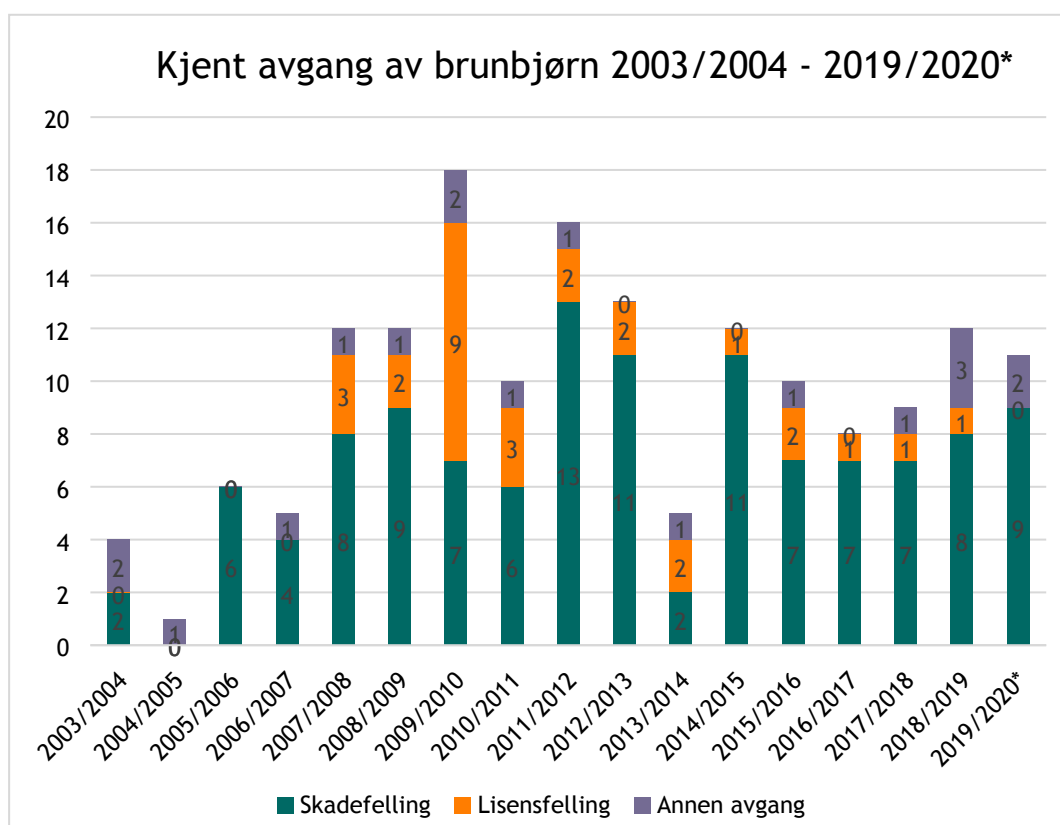
Rovviltforliket fra 2011 sier at det skal tilstrebes en brunbjørnebestand der antall hanner ikke overstiger 1,5 ganger antallet binner. Det ble registrert en avgang på 12 brunbjørner i Norge i løpet av 2018, 9 hannbjørner og 3 hunnbjørner. 8 av disse hadde blitt påvist i Norge ved DNA-analyse tidligere (6 hannbjørn og 2 hunnbjørn). 2 av de døde bjørnene var årsunger. Dette betyr at av de 75

hannene som ble registrert i fjor lever maksimalt 69. Dermed er forholdstallet mellom hannbjørner og hunnbjørner under det tak på 1,5 som ble fastsatt av Stortinget.

Bestandssituasjonen for brunbjørn i Norge er sterkt påvirket av bestandssituasjonen på svensk side. I rapporten «Björnstammens storlek i Sverige 2013» fra Det skandinaviske bjørneprosjektet er bestanden av bjørn i Sverige vurdert til å bestå av omlag 2800 individer. Dette er en reduksjon i bestanden fra første bestandsestimat i 2008 hvor bjørnebestanden var estimert til om lag 3200 individer.

På svensk side er det åpnet for skade- og lisensfelling ("skydds- og licensjakt"). Fram til og med 2012 økte lisensfellingskvotene. I tillegg har skadefelling på våren, primært i reinbeiteområdene i grenseområdene mot Norge, fått en økt betydning siden 2008. Total kjent avgang av brunbjørn i Sverige i 2013 til og med 2018 har vært i gjennomsnitt ca. 324 bjørner per år. Bestandsnedgangen i Sverige som følge av stort uttak de siste årene vil kunne få stor betydning for tiden det tar før man oppnår det vedtatte bestandsmålet i Norge. Så langt i 2019 er kjent avgang i Sverige 51 bjørner, hvorav 41 er felt på skadefelling.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen bjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bjørnebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap), og felling av store bjørnehanner medfører økt forekomst av infanticid året etter. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av voksen brunbjørn i hovedsak gjennom lisens- og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen (se figur 1). Så langt i 2019 er det registrert 11 døde bjørner, hvorav 8 hannbjørner og 3 hunnbjørner. Av disse er 9 bjørner felt på skadefelling, 1 er påkjørt av tog og 1 bjørnunge død av ukjent årsak.

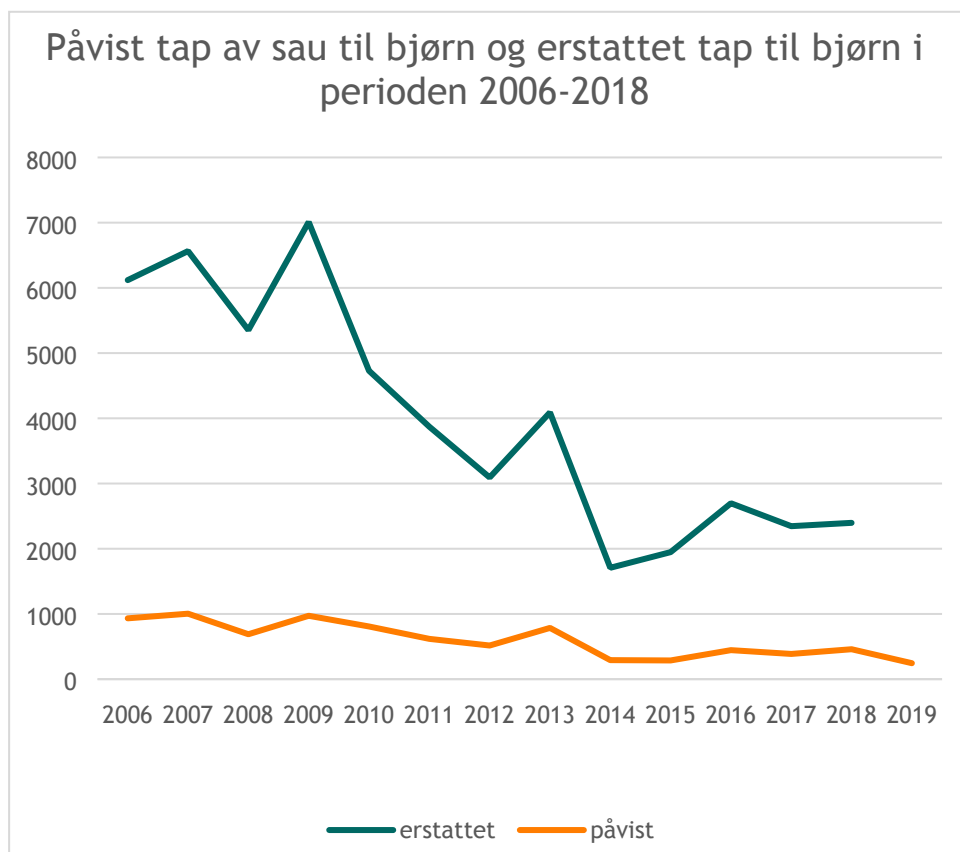
Figur 1. Total kjent avgang av brunbjørn i Norge 2003 til 2019* (* t.o.m. 19. august 2019).

Vurdering av skadepotensialet på husdyr og tamrein:

For landet som helhet har det vært en tydelig nedgang i antall sau som er verifisert tatt av rovvilt, og sau erstattet som drept av rovvilt de siste årene. Antallet sau på utmarksbeite har holdt seg relativt stabilt i de siste 10 årene, men innenfor yngleområdene for brunbjørn har flere brukere omstilt til annen drift eller har besetningen innenfor rovviltavvisende gjerder.

Fra 2012 til 2018 har antall sau det er søkt erstatning for gått ned fra 52 000 til 34 500, tall som også inkluderer normaltapet. Etter beitesesongen 2018 utbetalte fylkesmennene erstatning for omtrent 17 000 sau som drept av fredet rovvilt. Dette er en nedgang på omtrent 14 000 dyr fra beitesesongen 2013 hvor 31 000 sau og lam ble erstattet, og på omtrent 23 000 dyr fra beitesesongen 2007 hvor nærmere 40 000 sau ble erstattet.

Brunbjørn er totalt sett en vesentlig skadevolder på sau. Skadene kan variere mye, både mellom år og områder, og tapene er redusert betraktelig de siste årene. I 2018 ble det erstattet 2397 sau og lam som tatt av bjørn, hvilket er en liten oppgang fra 2017 hvor det ble erstattet 2346 sau og lam som tapt til bjørn. Til sammenligning ble det i 2009 erstattet 7000 sau og lam som tatt av bjørn, noe som viser at skadene forårsaket av bjørn har gått vesentlig ned de seinere år (figur 2).

Figur 2. Sau og lam erstattet som drept av brunbjørn i perioden 2006 - 2018 og påviste (dokumentert eller antatt sikkert) tap til bjørn i perioden 2006 - 2019. For 2019 vises tap fram til 13. august.

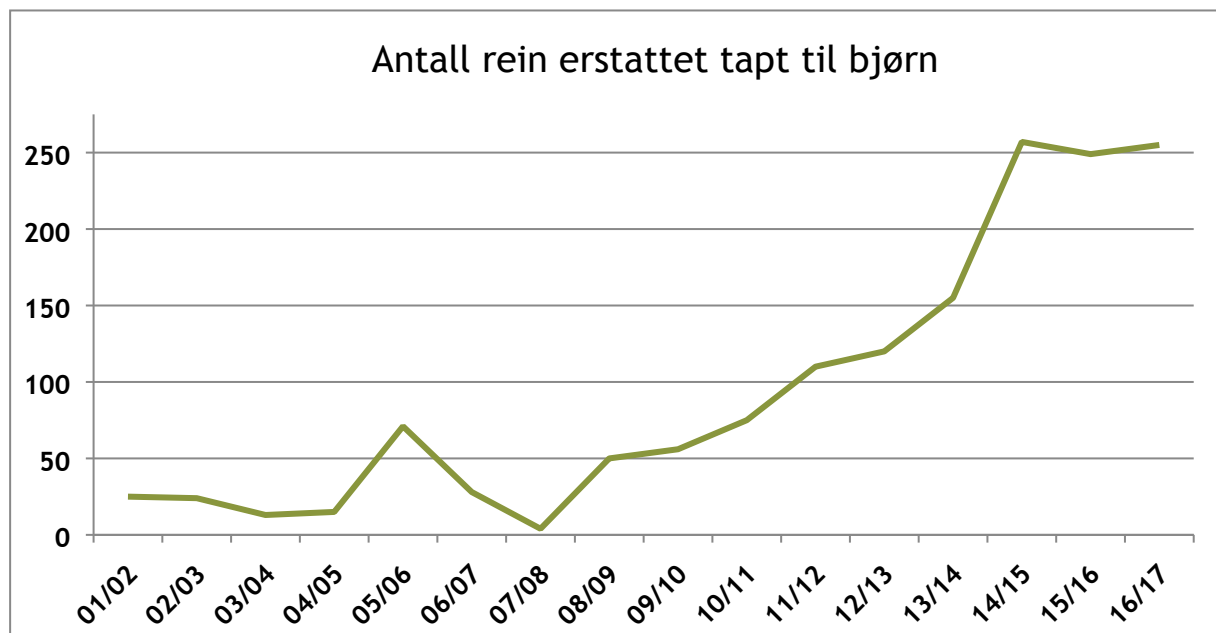
Det har også vært en nedgang i antall påviste rovviltskader forårsaket av brunbjørn (*dokumentert eller antatt sikkert*). I 2018 ble det dokumentert eller antatt drept 459 sau og lam av brunbjørn i hele Norge. Tilsvarende tall for 2013 var 786 verifiserte skader, og 516 i 2012. For rovviltregionene med bestandsmål for brunbjørn er det også en generell nedgang i dokumenterte og antatte skader forårsaket av brunbjørn de siste årene, men det var en økning i verifiserte skader i 2018 sammenlignet med de foregående fire årene (se tabell 2). Så langt i 2019 er antall verifiserte skader noe lavere enn tilsvarende periode i fjor.

Tabell 2. Antall sau og lam dokumentert eller antatt drept av brunbjørn 2012-2018 i de aktuelle fylker med mål om yngling av brunbjørn

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
Hedmark	153	108	87	22	102	125	24 (20)	20
Møre og Romsdal	9	0	0	0	0	0	0 (0)	0
Trøndelag	193	435	116	137	267	239	311 (199)	163
Nordland	80	101	59	7	12	0	23 (3)	29
Troms	17	26	0	14	27	9	71 (71)	3
Finnmark	9	0	0	86	0	3	0 (0)	26
Totalt	461	670	262	266	394	376	459 (293)	243

*For kolonnen 2019 vises antall sau og lam dokumentert og antatt drept av bjørn så langt i år (fra 1. januar 2019 - 13. august 2019), tallene i parentes i kolonnen 2018 tilsvarer samme periode.

Brunbjørnens predasjon på tamrein er undersøkt i en studie i Nord-Sverige. Predasjonen på tamrein er størst under kalvingsperioden. Grad av overlapp mellom kalvingsområder og tette bjørnebestander vil derfor ha stor innvirkning på skadepotensialet. De fleste reinbeitedistrikter i Norge har kalvingsområder som i liten grad har besøk av brunbjørn, og det påvises kun noen få rein drept eller skadet av brunbjørn hvert år. Likevel har forskningsprosjektet vist at brunbjørnpredasjon på reinkalv i kalvingsperioden kan være veldig vanskelig å påvise. Dette har i økt grad blitt tatt hensyn til i skjønnsvurderingen i erstatningsutmålingen, og antall rein erstattet til brunbjørn har økt de siste årene (Figur 3).

Figur 3. Tamrein erstattet som drept av brunbjørn reindriftsåret 2001/2002 - 2016/2017.

Om arealdifferensiering i rovviltregionene:

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være tydelige forvaltningsmessige forskjeller i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. For å øke forutsigbarheten i beitenæringen skal det, utenfor prioriterte

yngleområder for brunbjørn, gis økt adgang til lisensfelling av hannbjørner slik at forekomsten av hannbjørner i prioriterte beiteområder reduseres.

I sine forvaltningsplaner legger rovviltnemndene opp til en begrenset utbredelse av ynglende brunbjørn innenfor regionene for å redusere tap og konfliktnivå. I tråd med rovviltforliket av 2011 skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling i prioriterte rovviltområder, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet. Det vil si at rovviltet gis tydelig prioritet fremfor produksjoner basert på utmarksbeite, og at det skal praktiseres en høy terskel for tillatelse til uttak av rovvilt i slike områder.

Miljødirektoratet legger til grunn at de regionale rovviltnemndene i sin geografiske differensiering søker å ivareta hensyn som er nedfelt naturmangfoldloven § 12. Direktoratet viser for øvrig til våre uttalelser til forvaltningsplanene for region 6 og 7 angående den geografiske differensieringen relatert til bjørn som nemndene i disse regionene har lagt til grunn.

Rovviltnemndenes vedtak og anbefalinger

I region 5 - Hedmark er bestandsmålet for bjørn på 3 årlige ynglinger oppnådd og det er den regionale rovviltnemnda som har myndighet til å fastsette kvote for lisensfelling. I region 3 - Oppland er det ikke mål om fast bestand og ungekull av bjørn, og dermed er det rovviltnemnda som har myndighet å fastsette lisensfellingskvote for bjørn. Nemnda i region 5 vedtok 12. april 2019 en samlet kvote for betinget skadefelling og lisensfelling på inntil 5 bjørner, der det som gjenstår på skadefellingskvoten per lisensfellingens oppstart blir lisensfellingskvoten for regionen. Så langt er det registrert avgang på 2 bjørner, hvorav en er belastet kvoten og en er ukjent dødsårsak. Det gjenstår 4 bjørner på kvoten. Rovviltnemnden i region 3 vedtok 8. august 2019 en lisensfellingskvote på 1 bjørn. Ingen bjørner er felt i Oppland i år.

Totalt har rovviltnemndene i region 6 og 8 anbefalt en kvote på 7 brunbjørner fordelt på ulike områder innenfor fylkene, og rovviltnemnden i region 7 har anbefalt at det kun åpnes for lisensfelling dersom skader oppstår i viktige beiteområder i beitesesongen 2018. I region 6 er det registrert 5 døde bjørner, i Finnmark 2 bjørner (hvorav 1 binne) og i Nordland 1 bjørn etter 1. juni 2019.

Rovviltnemnda i region 6 - Trøndelag og Møre og Romsdal (møte 28. mai 2019).

Rovviltnemnda for region seks foreslår følgende kvote for lisensfelling av bjørn i 2018 for region 6 Midt-Norge i perioden 1. juni 2019 - 15. oktober 2019:

- Prioritert beiteområde:
 - 2 bjørner
- Forvaltningsområde bjørn:
 - 0 bjørner

Binne med unge(r) samt hennes unger (uansett alder) er unntatt fra fellingstillatelsen.

Bjørner som eventuelt felles på skadefelling i forkant av lisensfellingsperioden belastes lisensfellingskvoten.

Rovviltnemnda i region 7 - Nordland (møte 29. mai 2019)

Dersom det i løpet av vår/sommer 2019 oppstår skadesituasjoner knyttet til bjørn uten unger i prioriterte beiteområder, anbefaler rovviltnemnda at direktoratet åpner for en begrenset lisensfelling i slike områder. Rovviltnemnda ber Miljødirektoratet ha spesiell fokus på problemene med bjørn som har oppstått i Grane og Hattfjelldal.

Rovviltnemnda i region 8 - Troms og Finnmark (møte 7. mai 2019)

Finnmark: Det anbefales ikke å åpne for jakt i A-områdene i Finnmark. Det anbefales en kvote på fire - 4 - bjørn i B-området i Finnmark, hvorav inntil to binner. Kvoten fordeles til 1 bjørn i B-området øst for Munkefjorden i Sør-Varanger kommune og inntil 3 bjørner til B-området i Finnmark for øvrig. Det anbefales at lisensfelling stoppes i Finnmark dersom det blir felt to binner, uavhengig av hvor i B-området felling skjer.

Troms: Det anbefales ikke å åpne for jakt i A-området i Troms. Det anbefales en kvote på én - 1 - bjørn i B-området i Troms.

Bjørnebinner med unger som opptre sammen bør unntas fra tillatelsen.

Miljødirektoratet sin vurdering

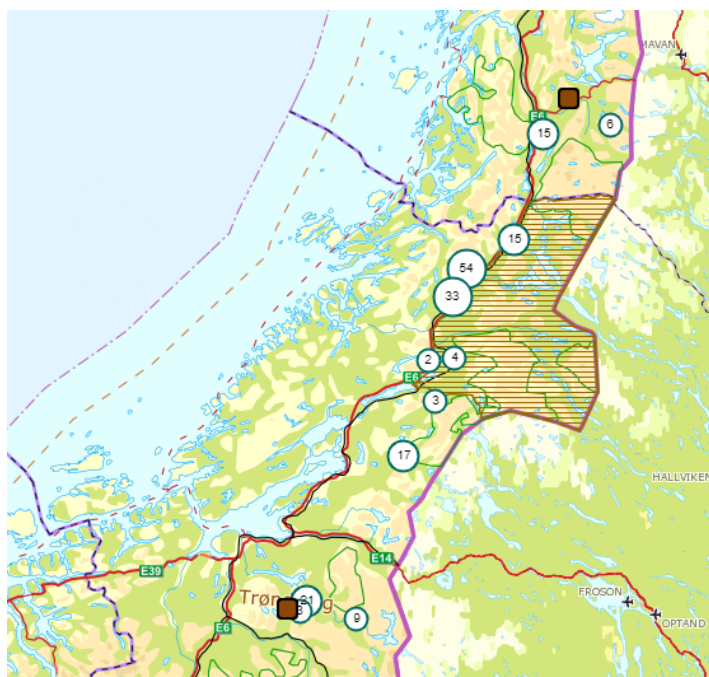
Lisensfelling, og for gaupe kvotejakt, er det primære virkemidlet for å regulere bestanden av fredet rovvilt i Norge. Dette inkluderer både regulering av bestandsstørrelse og av bestandsutbredelse, på bakgrunn av hva bestandsstørrelsen og/eller utbredelsen medfører av potensiale ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Skademotivert lisensfelling etter naturmangfoldloven § 18 b er forskjellig fra skadefelling, hvor den primære hensikten er å håndtere akutte skadesituasjoner ved å felle det skadegjørende individ.

Bestandsmålet for bjørn i Norge er på 13 årlige ynglinger. Av regionene som har nasjonale mål om ynglinger av brunbjørn er det kun region 5 som har nådd dette i dag. Utviklingen i brunbjørnbestanden i Norge har de siste årene gått sakte, og bestanden er i dag fortsatt betydelig under målet. Antall påviste brunbjørnindivider har vist en nedadgående trend siden 2009, selv om det er en liten økning for 2018. Beregnet antall ynglinger har holdt seg relativt stabilt i samme periode (se tabell 1). At antall ynglinger holder seg stabilt beror på at nedgangen i antall påviste bjørneindivider i hovedsak forklares i en nedgang i antall påviste hannbjørnindivider, mens antall binner har vært stabilt, og fra 2017 svakt økende. Utviklingen blant hannbjørner og hunnbjørner er et følge av at forvaltningen av brunbjørn i Norge generelt er innrettet mot bevaring av hunnbjørner. Fortetting av hunnbjørner og økt gjennomsnittsalder på disse er viktig for måloppnåelsen framover. Et økende uttak av større og eldre hannbjørner i områder tilgrensende hunnbjørnområder kan ha en negativ påvirkning på ungeoverlevelsen som følge av en økt forekomst av infanticid, noe som på sikt kan påvirke bestandsmåloppnåelsen. Trenden i den norske delen av bestanden må ses i sammenheng med utviklingen på svensk side av fellesbestanden, som også viser en generell nedgang. Uttak på skadefelling i grensenære områder på våren vil ha en særlig betydning for den norske delen av bestanden. Utviklingen i grenseområder i Finland og Russland er i mindre grad kjent eller sammenlignbar.

Antall påviste skader forårsaket av bjørn har hatt en generell nedgang siden 2009. De fire siste beitesesongene har hatt de laveste tapstallene i samme periode. Så langt i 2019 er antall påviste bjørneskader lavere enn i fjor ved tilsvarende tidspunkt i beitesesongen (pr. 13. august). Skadene er avgrenset til et fåtall områder hovedsakelig utenfor bjørneforvaltningsområder, og ser ut til å skyldes en til flere bjørneindivider i hvert område (se figur 4). Skadesituasjonen i Evenes er løst etter at 1 bjørn ble felt der 11. juni. Skadesituasjonen i Verdal er trolig løst etter at bjørn ble felt der 16. august.

Til sammen er 7 bjørner felt innenfor regionene 6, 7 og 8 etter 1. juni i år. I tillegg er 1 binneunge påkjørt av tog. 1 bjørn ble felt i Meråker i Trøndelag 18. april.

Særlig ett område utpeker seg med omfattende bjørneskader utenfor områder prioritert til brunbjørn; Grong og Namsskogan i Trøndelag vest for E6. Her er det påvist 87 bjørneskader på sau fram til 14. august i år i to adskilte områder. Skadevolder antas å være to adskilte binner, der minst en av disse har unger. Det er ikke aktuelt å omfatte binne med unger i lisensfelling.

Figur 4a. Påviste skader i Trøndelag og Nordland fra 1. juni til 13. august 2019.

Figur 4b. Påviste skader forårsaket av bjørn i Troms og Finnmark fra 1. juni til 13. august 2019.

Det er gjennomført ett uttak av bjørn i Trøndelag i forkant av beitesesongen, på bakgrunn av skader i beitesesongen 2018. Det ble felt 1 bjørn i Meråker kommune i april. Dessuten ble det registrert en død bjørneunge (binne) i Trysil, Innlandet fylke i mai.

Ut fra en totalvurdering av alle ovennevnte forhold anser Miljødirektoratet at det ikke finnes noen begrunnelse for lisensfelling for å regulere bjørnebestandens størrelse. Snarere er det et økende behov for vurdering av tiltak som kan bidra til å bringe bjørnebestanden i Norge nærmere vedtatt bestandsmål. Lisensfelling kan imidlertid være et virkemiddel også for å begrense bestandens utbredelse utfra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Forekomst av brunbjørn i beiteprioriterte områder kan medføre et vesentlig skadepotensiale, og lisensfelling utenfor bjørneforvaltningsområder kan være motivert ut fra dette skadepotensialet, selv om bestanden er under regionale og eller nasjonale bestandsmål. Lisensfellingsskvoten i Norge fastsettes så sent som mulig under beitesesongen, før lisensfellingsperiodens start, for å ta hensyn til skadesituasjoner forårsaket av brunbjørn utenfor bjørneprioriterte områder.

Det er et ønske om å utvikle jakt og fellingsformer som sikrer økt alminneliggjøring av rovviltartene og bred deltagelse av lokale jegere. Stortinget har, gjennom rovviltforliket i 2011, sagt at det skal gis økt adgang til lisensfelling av hannbjørner slik at forekomsten av hannbjørner i prioriterte beiteområder reduseres. Nåværende trender i bestands- og skadeutvikling gir mindre rom til en bred adgang til lisensfelling også utenfor forvaltningsområder for brunbjørn i Norge.

Med unntak av skadesituasjonen i Grong/Namsskogan kommuner, der skadene trolig forårsakes av to binner med delvis tilhold også innenfor forvaltningsområde for bjørn, er det få påviste skader i år sammenlignet med tidligere år på tilsvarende tid. Miljødirektoratet vurderer at det ikke er ønskelig å åpne for lisensfelling på bakgrunn av behov for regulering av bestandens utbredelse, motivert gjennom de skadesituasjoner som foreligger per dags dato, samt kjent aktivitet av brunbjørn i regionene. Direktoratet vurderer videre, på bakgrunn av brunbjørnens bestandsstatus, utviklingen i

brunbjørnbestanden de siste årene samt kjent avgang av brunbjørn så langt i år, at skadesituasjoner best løses gjennom skadefelling som virkemiddel.

Gjennom vedtak om skadefelling kan felling lettere rettes mot skadevoldende individ enn det er mulig gjennom lisensfelling.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å åpne for lisensfelling i regionene 6, 7 og 8 i 2019.

Beslutning

Miljødirektoratet beslutter etter eget tiltak å ikke åpne for lisensfelling av bjørn innenfor rovviltregionene 6, 7 og 8 i 2019.

Denne beslutningen er ikke et enkeltvedtak, og kan ikke påklages i henhold til forvaltningslovens bestemmelser.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Trøndelag / Tröndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Fylkesmannen i Troms og Finnmark / Romssa ja Finnmárkku fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal